

## **Preek over 2 Koningen 20:1-11**

### Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Gez. 132:1,2,3,4,5,6

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 26:1,2

Gebed

Schriftlezing + tekst: 2 Koningen 20:1-11

Zingen: Ps. 38:1,2,5,11

Preek

Zingen: Ps. 30:1,2,6,7

Gebed

Collecte

Zingen: Ps. 116:1,2,3,4,10

Zegen

Gehouden te: Baflo, 09-11-14 (9.30 u.)

## Preek

### **Thema: Maakt bidden beter? Of: Een zieke koning wordt genezen.**

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

#### 1. Ziek zijn

Als je ziek bent, wil je graag weer beter worden. Dat is heel menselijk. Dat is heel normaal. Niemand is voor zijn lol ziek, en al helemaal niet ernstig ziek. "Lekker ziek zijn is er niet bij..." Of je moet al faken dat je ziek bent, omdat je geen zin hebt om naar school of naar je werk te gaan.

Gezondheid is erg belangrijk voor ons mensen. Daar hebben we veel voor over. Terecht! We hebben in onze tijd een hele medische wetenschap ontwikkeld en een complete medische industrie. Het kost allemaal zoveel dat het de spuigaten uitloopt en er hevig bezuinigd moet worden in de zorg.

Sorry, dat ik het zeg, maar gezondheid lijkt soms bijna een afgod geworden, waar alles aan opgeofferd moet worden. Bijna alles...

Ziek zijn kan niet in de huidige omstandigheden. Maar helaas, er worden wel heel veel mensen ziek. Ik zeg niks over oorzaak of schuld. Ik benoem, wat we voor ogen zien. Ver weg en heel dichtbij. Tot in je eigen lijf...

Als je ziek bent, wil je graag weer beter worden. Je gaat dus naar de dokter, krijgt medicijnen, die hopelijk helpen. Of je moet naar het ziekenhuis voor een operatie of voor een zware behandeling. Als je ernstig ziek bent.

Maar het doel is: beter worden, genezen. Gelukkig gebeurt dat ook vaak.

Niet altijd! Soms zijn mensen ongeneeslijk ziek en kunnen de artsen je niet helpen. En dan?

Een belangrijk punt bij ziekte en genezing heb ik tot nu toe niet genoemd. Bidden! Terwijl dat toch wel heel wezenlijk is voor gelovige mensen die ziek worden of ziek zijn.

Als je ziek bent, vraag je ook aan God of je weer beter mag worden. Of Hij je wil genezen. Dat is net zo belangrijk als naar de dokter gaan. Of nog belangrijker...

Maakt bidden beter?

Dat is de vraag die we willen overwegen aan de hand van het bijbelverhaal over Hizkia, de koning die heel ernstig ziek was en die werd genezen.

Die dingen zet ik in het thema van de preek, zoals u al hebt gezien.

#### **Maakt bidden beter?**

#### **Of: Een zieke koning wordt genezen.**

#### 2. Diagnose

Koning Hizkia is ziek, heel erg ziek. En dat komt heel erg slecht uit voor Juda en Jeruzalem. Hoezo?

Het gaat niet zo goed met zijn koninkrijk. Er is oorlog. Of er komt oorlog aan. De legers van Assyrië zijn in aantocht of ze liggen misschien al rond Jeruzalem, de hoofdstad van Juda. Dat vertelt de schrijver van 2 Koningen niet zo precies.

Hij vertelt wel: *"Omstreeks dezelfde tijd werd Hizkia dodelijk ziek."* (vs. 1)  
Dat is de tijd van de gebeurtenissen waarover in hoofdstuk 18 en 19 uitvoerig is geschreven. De bedreiging van Jeruzalem door Sanherib. Waarschijnlijk nog in het begin.

Maar hoe dan ook, het maakt de situatie heel complex. Een doodzieke koning in zo'n dreigende situatie is een ramp. Een horrorscenario. Het verzwakt regering en volk enorm. Als de vijanden er lucht van krijgen...

Koning Hizkia is ziek geworden, heel erg ziek. Niet slechts een griepje of keelontsteking of een gebroken arm. Hij heeft blijkbaar een grote ontsteking op een gevaarlijke plek in zijn lichaam. Misschien aan zijn hoofd. Of een tumor, een vorm van kanker. Dat vertelt de Bijbel niet.

Maar het is heel erg. Hij is zo ziek, dat hij niet weer beter kan worden. Hij zal binnenkort sterven. Dat is niet de harde boodschap van de dokters van het UMCJ (het 'Universitair Medisch Centrum Jeruzalem') voor de koninklijke patiënt. Maar dat is de boodschap van God zelf.

Bij monde van de profeet Jesaja stelt God de HEER de diagnose.

*"De profeet Jesaja, de zoon van Amos, kwam naar hem toe en zei: 'Dit zegt de HEER: Maak je laatste wilsbeschikking op, want je sterft. Je zult niet meer beter worden.'"* (vs. 1)

Hizkia krijgt van God de aanwijzing of opdracht om testamentaire maatregelen te nemen. Hij moet alle zaken rond zijn opvolging regelen. Alles wat er na zijn dood moet gebeuren in zijn huis en in zijn regering.

Dat komt heel hard binnen. Vergelijk het maar met iemand die na allerlei onderzoeken de diagnose 'kanker' krijgt. Kanker in een vergevorderd stadium. 'Mevrouw, meneer, wij kunnen niets meer doen. Alleen nog pijnbestrijding. En hoe lang u nog te leven hebt, kan ik ook niet zeggen. Misschien een paar weken, misschien een paar maanden...'

In uw naaste omgeving zijn ongetwijfeld mensen (geweest), die een dergelijke boodschap hebben gekregen van of via de huisarts.

Het is een harde boodschap voor Hizkia. Een zware teleurstelling. Misschien heeft hij al wel intens gebeden voor beterschap.

### 3. Bidden en huilen

Hoe reageert Hizkia op het schokkende bericht dat Jesaja hem moet brengen? Op dezelfde manier als wij reageren, als we te horen krijgen dat we niet meer beter worden.

Hij is heel verdrietig. Hij huilt bittere tranen. Hij draait zijn gezicht naar de muur. Hij wil nu eerst even geen contact met mensen. Hij wil alleen zijn. Hij moet het allemaal even verwerken. Heel herkenbaar! Je hangt zo'n schrikbericht niet direct aan de grote klok. Je moet het eerst in je eigen leven en je eigen gezin een plek proberen te geven.

En je wilt alleen zijn met God. Hizkia wil met de HEER praten, zo ziek als hij is. Hij bidt tot de HEER. Hij zegt:

*"HEER, ik smeed u, neem toch in aanmerking dat ik me altijd oprecht en met heel mijn hart naar uw wil heb gericht en steeds heb gedaan wat goed is in uw ogen."*

Gek, we horen hem niet vragen: "HEER, wilt u me alstublieft weer beter maken?" Dat zouden wij vragen. En daar is niks mis mee. Dat mag je bidden. Hizkia ook. Het klinkt ook wel door in wat hij tegen God zegt, op de achtergrond. Hizkia zegt:

*"Heer, denk toch aan mij. Ik heb altijd goed en eerlijk geleefd, en ik heb steeds gedaan wat u wilde." (vs. 3, BGT)*

Dat klinkt nogal eigenwijs, vindt u niet? Dat zeg je toch niet tegen God, als je zo ziek bent.

Maar is dat echt eigenwijs van Hizkia? Vindt hij zichzelf zo goed, dat God hem wel beter moet maken? Nee, denk ik niet. Hizkia weet heel goed dat hij een zondig mens is en dat God ook best kritiek heeft op zijn politieke keuzes voor Egypte.

Hizkia beroept zich op Gods beloften. God heeft immers beloofd, dat Hij een lang leven zal geven aan wie Hem met heel zijn hart dient. Dat lezen we verschillende keren in de Bijbel.

Hizkia zegt feitelijk: "HEER, denk aan wat u hebt beloofd. Gedenk mij, uw kind. Denk ook aan de beloften die u hebt gegeven aan uw volk en aan David."

Het gebed van Hizkia zal vast langer geweest zijn dan we hier lezen. Maar dit geeft de Heilige Geest ons door. Dit gebed van de zieke koning. Wij kunnen er veel van leren. Als we met ernstige ziekte te maken krijgen. Ja, altijd.

'HEER, denk aan mij. Zie mijn tranen. Hoor mijn gebed.'

#### 4. Beloften

Luistert God? Hoort de HEER wat Hizkia zegt? Luistert God ook naar jouw bidden? Zeker weten. Want dat heeft Hij zelf gezegd. Je kunt er absoluut zeker van zijn.

Bij Hizkia reageert de HEER heel direct.

Jesaja is het paleis nog niet uit of de HEER spreekt weer tot hem. Hoe ver de binnenste hof van de ziekenkamer van Hizkia verwijderd is, weten we uiteraard niet. Geen kilometers in elk geval.

Jesaja moet subiet rechtsomkeert maken, terug naar het ziekbed van de koning met een nieuw woord van God. En dat is precies het tegenovergestelde van de eerste boodschap die Jesaja moest overbrengen: dat Hizkia niet weer beter zou worden.

Is God veranderlijk? Hij is in elk geval de levende God die luistert naar zijn kinderen en die helemaal op hen betrokken is en op hen reageert.

*"Ga weer naar binnen en zeg tegen Hizkia, de koning van mijn volk: Dit zegt de HEER, de God van je voorvader David: Ik heb je gebed gehoord en je tranen gezien." (vs. 5)*

Twee dingen vallen hier op. Voor God is Hizkia 'de koning van mijn volk' En Hij is voor Hizkia 'de God van je voorvader David'.

Het gaat dus niet zozeer om de persoon Hizkia die ziek is en aan wie de HEER belooft dat hij beter zal worden. Maar Hizkia is de koning van Gods volk, die leiding moet geven in de precaire situatie van dat moment. En de relatie en de vergelijking met David blijft aanwezig.

De HEER is de God van David, maar ook van Hizkia. Dat geeft vertrouwen. Hij heeft acht geslagen op Hizkia's gebed en op diens verdriet. God kan het zichzelf niet aandoen om dat niet te doen, zogezegd.

De HEER belooft Hizkia dan drie dingen.

a. De belofte van genezing, al op heel korte termijn. God zegt: *"Welnu, ik zal je genezen. Over drie dagen zul je in staat zijn naar mijn tempel te gaan."*

Snel herstel dus, terwijl Hizkia doodziek was.

Opvallend, dat de HEER de gang naar de tempel noemt. Hij zegt niet: "Over drie dagen heb je weer je eerste overleg met de ministerraad. Of je eerste zitting als koning en hoogste rechter."

Nee, God wil Hizkia in de tempel hebben, om de HEER te danken. In de tempel ligt het hart van Hizkia. Dat heeft hij al laten zien met zijn eerste regeerdaad: het heropenen van de deuren van de tempel.

b. De tweede belofte die God doet. *"Ik geef je nog vijftien jaar te leven..."* Dat is een flinke levensduurverlenging. Hizkia mag nog vijftien jaar door als koning van Juda, als koning van Gods volk.

c. En het derde, dat God belooft, is dit: *"... ik zal jou en deze stad redden uit de handen van de koning van Assyrië. Omwille van mijzelf en omwille van mijn dienaar David zal ik deze stad beschermen."*

Een belofte van bevrijding en bescherming dus.

En weer wordt de naam van David genoemd in één adem met de naam van God zelf. De HEER neemt eerst redenen uit zichzelf. Hij is trouw aan zichzelf en denkt aan zijn beloften. De beloften aan Abraham en hier speciaal de beloften aan David aangaande de stad en het huis van de HEER.

Je mag God altijd aan zijn beloften houden. Dat kan en wil Hij niet weerstaan. Zoveel is zijn woord hem waard.

## 5. Geneesmiddel

God de HEER gaat koning Hizkia genezen. Dat belooft Hij. Dat doet Hij. We zouden het een bijzondere vorm van gebedsgenezing kunnen noemen. Bijzonder ook omdat het niet buiten geneesmiddelen om gaat.

Weer de vraag: Hoezo? De Bijbel vertelt:

*"Jesaja beval de dienaren van de koning een plak gedroogde vijgen te nemen. Dat deden ze, en ze legden de vijgen op de ontstoken plek, waarop Hizkia nieuwe krachten kreeg."* (vs. 7)

Jesaja heeft kennelijk enige medische kennis. Hij kent de volksgeneesmiddelen op natuurbasis. De dienaren van Hizkia – zijn dienstdoend verplegend personeel dus – moeten een plak gedroogde vijgen nemen en die op de ontstoken plek leggen. Dat is "een geneesmiddel dat lange tijd gebruikt is in het Midden-Oosten tegen ontstekingen." (Aant. Studiebijbel In Perspectief)

Dat plak gedroogde vijgen fungeerde dus als een ontstekingsremmer of een soort trekpleister. Dat zullen de dokters van toen misschien vaker hebben voorgeschreven.

Jesaja acht het in Gods naam een probaat middel om de gezondheid van de koning te verbeteren.

“De genezing door God sluit het gebruik van gewone middelen absoluut niet uit.” Dit is belangrijk om te noteren, ook in onze situatie van ziekte en gezondheid. Ook hier geldt: Bidden en werken. Artsen en geneesmiddelen zijn er niet voor niets. God geeft dat ook.

Bij wonderen van genezing zijn medicijnen niet bij voorbaat uitgesloten. God, de schepper van hemel en aarde, werkt ook via de middelen. Dan blijft genezing van een ernstige ziekte nog steeds een wonder. Bij Hizkia. Bij u. Bij iedereen die ziek is en weer beter mag worden.

## 6. Teken

Twijfelt Hizkia toch niet een beetje aan de woorden van God? Hoezo? Nou hij vraagt van God een teken ter bevestiging van Gods beloften.

Ik snap het wel dat Hizkia dat doet. Het is me nog al niet een grote verandering in woorden van God. Eerst: ‘Je wordt niet weer beter. Je zult sterven.’ Een uur later: ‘Je zult genezen en overmorgen weer naar de tempel kunnen gaan.’

Dat is even slikken in de positieve zin.

Hizkia vraagt Jesaja of hij ook een teken zal krijgen, dat de woorden van God echt zullen uitkomen.

*“Ja,’ antwoordde Jesaja, ‘de HEER zal u een teken geven dat hij zijn belofte zal nakomen.”*

Hizkia en Jesaja hebben dan een gesprek over dat teken. Over hoe dat het meest bijzonder zal zijn.

*“Wat denkt u, zal de schaduw tien graden vooruitgaan of tien graden achteruit?”  
‘Tien graden vooruit zou niets bijzonders zijn,’ antwoordde Hizkia, ‘maar tien achteruit wel.’” (vs. 9,10)*

Hizkia kiest voor de moeilijkste en minst gebruikelijke variant, om de kracht van het teken en van het woord van de HEER zo groot mogelijk te maken. Tien graden achteruit op de zonnewijzer van Achaz is wonderbaarlijker dan tien graden vooruit. Hoe we ons dat precies moeten voorstellen weten we niet. Of de stralen van de zon op een bepaalde manier afgebogen zijn of dat de aarde en de zon tien tijdseenheden achteruit gedraaid zijn – tegen de klok in, in plaats van met de klok mee – daar geeft de Bijbel geen antwoord op. Zij geeft geen natuurwetenschappelijke verklaring. Het wonder wordt geaccentueerd. En God laat zien dat zijn woord volkomen betrouwbaar is.

Het teken laat zien dat voor Hizkia de dag tien tijdseenheden langer wordt. En dat is een bevestiging van Gods beloften dat zijn leven met vijftien jaar verlengd wordt en dat God Jeruzalem zal bevrijden en beschermen. Daar zet God zelfs de schepping voor in.

En ondertussen laat Hizkia zien, dat hij uit heel ander hout gesneden is dan zijn vader Achaz. Die kreeg van God via Jesaja een teken aangeboden. Maar hij weigerde het te aanvaarden in ongeloof. Lees Jesaja 7.

Hizkia vraagt eerbiedig om een teken. En God geeft hem dat.

Nee, het gaat niet automatisch en vanzelfsprekend.

Jesaja roept de HEER aan *"en deze liet de schaduw op de zonnewijzer van Achaz tien graden achteruitgaan."* (vs. 11)

Zo laat de HEER zien, dat Hij machtig genoeg is om zijn beloften waar te maken en genezing te geven aan een zieke koning.

En deze God is niet veranderd. Kijk naar de genezingen die Jezus mocht verrichten, ook als tekenen bij het evangelie van Gods koninkrijk. Om de woorden van de Meester Redder te ondersteunen. De Heer is de dokter, die gaat voor genezing en het heil van de mensen, Gods kinderen in het bijzonder.

## 7. Vraagteken

Maakt bidden beter?

Dat is het thema van deze preek. Bewust met een vraagteken. Krijg je altijd waar je God om vraagt? Worden alle zieke mensen weer beter, die God om genezing vragen? U weet het antwoord wel. Kijk maar om je heen, dichtbij en veraf.

De HEER maakt niet alle mensen beter, ook niet alle zieke christenen. Heel veel mensen wel. Bedenk maar eens hoeveel mensen gemaakt zijn door de Heer Jezus. Hoeveel mensen ook vandaag nog genezen. Soms spontaan. Vaak ook met behulp van medicijnen of dankzij een operatie. Ook dan is het God die je beter maakt.

De Bijbel vertelt ook van mensen en kinderen die niet genezen worden. Het zoontje van David en Batseba bijvoorbeeld. Wat heeft David voor dat zieke jongetje gebeden. Dagen lang, dag en nacht op zijn knieën voor de HEER, lezen we in 2 Samuël 12. Hij smeekte of God hem toch genadig wilde zijn en het kind wilde laten leven. Maar het baby'tje stierf wel na een week.

U kent in uw omgeving vast ook mensen die niet genezen zijn van hun ernstige ziekte.

Maakt bidden beter? Ja, maar nooit als een automatisme. God laat zich ook niet dwingen. Hij is de almachtige Vader, die in alle opzichten het heil van zijn kinderen op het oog heeft en daaraan werkt. Dat gebeurt nogal eens anders dan wij bidden en wensen.

Dat is geen dooddoener, waarmee verdrietige mensen met grote vragen, de kou of het bos worden ingestuurd.

Wat God je wel geeft, als je hem er om vraagt, is wijsheid en vrede. Dat is ook vaak een lange weg met veel strijd. Bij de HEER vind je uiteindelijk vrede en rust. Dat het goed is tussen Vader en kind. Tussen God en jou. En dat je dat gelooft en ervaart.

Hoe Hizkia zijn ziekte en zijn genezing heeft beleefd en ervaren, heeft hij onder woorden gebracht in een prachtig stil gebed. We lezen dat in Jesaja 38. Zo de Heer wil in een volgende preek.

Het is echt waar: Bidden maakt beter. Om Jezus' wil.

Amen